

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6CoP/20/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5319202568
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5319202568.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Urbanovej a sudcov JUDr. Yvety Dzugasovej a Mgr. Andreja Kekelyho, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: O. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenej Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, dieťa rodičov: matky V. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. XXX/XX, XXX XX I., zastúpenej spoločnosťou: Advokátska kancelária JUDr. Peter Strapáč, PhD., so sídlom 17. novembra 3215, 022 01 Čadca, IČO: 50 473 522 a otca L. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. XXX/XX, XXX XX I., zastúpeného spoločnosťou: Advokátska kancelária JUDr. Stopka, JUDr. Cisarík, s.r.o., so sídlom Potočná 2835/1A, 022 01 Čadca, IČO: 36 866 849, o návrhu matky na zvýšenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Čadca č.k. 14P/39/2019-84 zo dňa 15. januára 2020, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Čadca č.k. 14P/39/2019-84 zo dňa 15. januára 2020 m e n í
nasledovne:

Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej O. M., nar. XX.XX.XXXX, s účinnosťou od 27.09.2019 zvýšeným výživným v sume 150,00 Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

N e d o p l a t o k otca na výživnom na maloletú O. v sume 108,52 Eur, splatný za obdobie od 27.09.2019 do 15.01.2020, súd p o v o ľ u j e otcovi zaplatiť do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku k rukám matky maloletého dieťaťa.

Vo zvyšnej časti návrh matky na zvýšenie výživného na maloletú O. z a m i e t a .

Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Čadca č.k. 5P/23/2017-110 zo dňa 26.10.2017 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Čadca č.k. 5P/23/2017-166 zo dňa 01.08.2018 a v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k. 11CoP/11/2019-175 zo dňa 25.06.2019 v časti o zvýšení výživného na maloletú O..

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej O. M., nar. XX.XX.XXXX, sumou 190,00 Eur mesačne od 27.09.2019 vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého dieťaťa (výrok I.). Súčasne uložil otcovi povinnosť uhradiť nedoplatok na zvýšenom výživnom za obdobie od 27.09.2019 do 31.01.2020 v sume 289,33 Eur, pričom mu povolil uvedený nedoplatok splácať v mesačných splátkach po 30,00 Eur mesačne, spolu s bežným výživným tak, že omeškanie s plnením jednej splátky, má za následok zročnosť

celého nedoplatku (výrok II.). Súd tiež uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej vo forme tvorby úspor sumou 50,00 Eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, a to na účet maloletého dieťaťa (výrok III.) a matke uložil povinnosť zriadiť do 7 dní od doručenia tohto rozhodnutia osobitný účet maloletého dieťaťa a do 7 dní od zriadenia tohto účtu oznámiť otcovi číslo účtu, ako aj zaslať druhopis Zmluvy o zriadení účtu v príslušnom peňažnom ústave (výrok IV.). Vo zvyšnej časti súd návrh matky zamietol (výrok V.). Súčasne vyslovil, že týmto mení rozsudok Okresného súdu Čadca č.k. 5P/23/2017-110 zo dňa 26.10.2017, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k. 11CoP/11/2019-175 zo dňa 25.06.2019, v časti úpravy výživného na maloletú O. (výrok VI.). O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu (výrok VII.).

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že návrhom podaným na okresnom súde dňa 27.09.2019 matka žiadala, aby súd zvýšil výživné otca na maloletú O., a to zo sumy 120,00 Eur mesačne na sumu 250,00 Eur mesačne. Na pojednávaní konanom dňa 15.01.2020 požiadala zvýšiť výživné na maloletú dcéru na sumu 250,00 Eur mesačne (bežné výživné) a 50,00 Eur na tvorbu úspor. Svoj návrh odôvodnila tým, že naposledy bolo súdom určené výživné vo výške 120,00 Eur mesačne. Od posledného rozhodovania súdu vo výživnom nastala zmena pomerov u maloletej. Od 9/2019 nastúpila na 2. stupeň základnej školy. Taktiež v čase posledného rozhodovania matka pracovala a poberala invalidný dôchodok. Zo zdravotných dôvodov však už dva roky nepracuje a poberať len invalidný dôchodok vo výške 248,00 Eur mesačne. Náklady na maloletú sa zvýšili, nakoľko dcéra začala navštevovať výtvarný krúžok - ročné poplatky sú vo výške 84,00 Eur a za okuliare vo výške 115,00 Eur. Na odporúčanie detského lekára dcéra musí užívať probiotiká a výživové doplnky, mesačne náklady sa pohybujú približne o 20,00 Eur viac ako v roku 2016. Dcéra trpí žalúdočnými problémami a bola 2x hospitalizovaná. Zvýšili sa náklady na školské pomôcky, stravu, otec okrem výživného neprispieva ničím. S dcérou v rámci voľnočasových aktivít a podľa finančných možností chodia na výlety do okolia a niekedy do iných miest. Dcére lekár odporučil ortopedické obuv, nakoľko bolo zistené, že má ploché nohy a potrebovala by špeciálnu kvalitnú tašku z dôvodu jemnej skoliózy, na ktorú nemá finančné prostriedky.

3. Otec sa k návrhu matky vyjadril podaním doručeným súdu dňa 21.11.2019, v ktorom uviedol, že s návrhom nesúhlasí, nakoľko jeho finančné pomery mu takéto zvýšenie neumožňujú. Má príjem v zamestnaní kde zarába cca 20.000,00 Kč. Každý mesiac pravidelne platí za byt, v ktorom býva matka s mal. dieťaťom - nájomné v sume 158,00 Eur a elektrina v sume 25,00 Eur mesačne. Na výživu maloletej platí otec sumou 120,00 Eur mesačne, hradí jej aj životné poistenie po 23,50 Eur mesačne. Za svoje bývanie v Českej republike platí 5.080,00 Kč. Má tiež výdavky na cestovné do práce má 720,00 Kč mesačne. Kredit na mobil si dobíja v sume 12,00 Eur mesačne. Okuliare za 115,00 Eur pre maloletú zakúpil on, nie matka. Za tejto situácie nie je schopný platiť zvýšené výživné, vzhľadom na to, že potrebuje na reprodukciu svojej pracovnej sily finančné prostriedky a platí bývanie pre matku i maloletú, a teda priznanie zvýšeného výživného by bolo v tomto prípade nemorálne.

4. Vychádzajúc z ust. § 28 ods. 2, § 62 ods. 1 až 5, § 63 ods. 3, § 77 ods. 1 a § 78 ods. 1 a 3 zákona č. 36/2005 Z. z. (ďalej len „Zákon o rodine“), citovaných v napadnutom rozhodnutí, prvoinštančný súd dospel k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného je čiastočne dôvodný. Naposledy bolo o výživnom na maloletú O. rozhodované rozsudkom Okresného súdu Čadca č.k. 5P/23/2017-110 zo dňa 26.10.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k. 11CoP/11/2019-175 zo dňa 25.06.2019, ktorý potvrdil rozsudok okresného súdu o zvýšení výživného na maloleté dieťa na sumu 120,00 Eur mesačne s účinnosťou od 04.07.2017. Matka bola v tom čase od 01.10.2017 evidovaná ako nezamestnaná, mala nárok na dávku v nezamestnanosti vo výške 50 % vymeriavacieho základu 22,8454 Eur (od 01.10.2017 na obdobie 6. mesiacov), predtým poberala nemocenské dávky od 200,00 Eur do 220,00 Eur mesačne. Poberala tiež invalidný dôchodok vo výške 237,00 Eur mesačne, prídavky na dieťa vo výške 23,94 Eur a kompenzačný príspevok na diétne stravovanie vo výške 18,39 Eur. Už v tom čase mala vážne zdravotné problémy. Mala výdavky za odpad 36,00 Eur a daň 14,00 Eur za rok, za telefón 40,00 Eur mesačne. Mala debetnú kartu, na ktorú si zobrala pôžičku vo výške 1.300,00 Eur. Otec bol zamestnaný s príjmom 636,00 Eur, poberal rentu 69,00 Eur. Platil za byt, v ktorom bývala matka s mal. deťmi (s mal. O. a vtedy mal. L., na ktorého prispieval sumu 150,00 Eur mesačne) sumu 170,00 Eur a 23,00 Eur elektrinu. Mal. O. platil poistenie 23,00 Eur, cestovné do práce ho stálo 4,00 Eurá na deň. Býval u rodičov, ktorým prispieval za bývanie 30,00 -50,00 Eur mesačne. S maloletou chodieval v rámci úpravy styku na výlety, zakupoval jej aj veci. Mal. O. bola v tom čase žiačkou 3. ročníka základnej školy, navštevovala tiež Ľudovú školu umenia s poplatkom 50,00 Eur polročne, turistický a plavecký krúžok s poplatkom 32,00 Eur ročne. Maloletá trpela plochonožím, čo vyžadovalo zakúpenie ortopedickej obuvi, chodievala na kardiologické kontroly v Čadci, nosila okuliare.

5. Od posledného rozhodovania o výživnom na maloletú O. došlo však k zmene najmä v súvislosti s celkovým telesným rastom, či už ide o nároky, ako je oblečenie, obuv, stravovanie, s čím má matka nepochybne zvýšené výdavky. Maloletá podrástla za rok cca 10 cm a noha jej narástla o dve až tri čísla. Bola nevyhnutná pravidelná obmena šatníka a obuvi.

6. Mal. O. je žiačkou 5. ročníka základnej školy, t. zn. je na druhom stupni základnej školy. V súvislosti s návštevou školy súvisia výdavky na zakupovanie školským pomôcok a potrieb, pracovné zošity na náboženstvo, slovenčinu, angličtinu a nemčinu (v sume 15,50 Eur). Matka maloletej zakúpila v tomto školskom roku aj novú školskú tašku v hodnote 40,00 Eur. Maloletá odoberá časopis Fifík, kde je ročný poplatok 10,45 Eur. Maloletá navštevuje plavecký krúžok, kde sa platilo 20,00 Eur za rok a výtvarný krúžok s ročným poplatkom 80,00 Eur (uvedené matka hradí postupne, keďže nebolo v jej finančných možnostiach uhradiť celý poplatok jednorazovo, pričom uhradila zatiaľ sumu 35,00 Eur a 17,50 Eur). Inak sú u maloletej bežné výdavky na stravu (v domácom prostredí, ale aj v školskej jedálni, kde sa platili režijné náklady v sume 31,50 Eur ročne), ošatenie, obuv, hygienické potreby. Matka sa v rámci svojich možností snaží zabezpečiť maloletej aj voľnočasové aktivity formou výletov.

7. Pokiaľ sa týka zdravotného stavu, maloletá už v čase posledného rozhodovania trpela plochonožím, čo pretrváva aj naďalej a je potrebné jej zakupovať ortopedické topánky, maloletá má naďalej okuliare, ktoré vzhľadom k tomu, že rastie, je potrebné meniť každý rok (jednak rámy, ale aj dioptrie), pričom matka naposledy platila za okuliare 114,00 Eur.

8. Mesačné výdavky maloletej prvoinštančný súd ustálil nasledovne: školské pomôcky predstavujú sumu 15,00 Eur [súd na pojednávaní konanom dňa 15.01.2020 zaprotokoloval mesačné výdavky na školské pomôcky v sume 120,00 Eur, pričom z logiky veci vyplýva, že išlo o platbu za celý rok; školské pomôcky ako zošity, obaly, štetce, peračník, perá, pastelky, a pod. v sume 120,00 Eur na rok + 15,50 Eur za pracovné zošity + časopis Fifík 10,45 Eur vydelené 10 mesiacmi školského roka], krúžky 10,00 Eur (plavecký 20,00 Eur a výtvarný 80,00 Eur ročne vydelené 10 mesiacmi školského roka), výdavky na zdravotný stav 19,00 Eur [okuliare 114,00 Eur, 31,00 Eur zubár (výplne 17,00 Eur a anestézia 14,50 Eur) a 80,00 Eur lieky (maloletá nemá predpísané od lekára žiadne lieky, matka jej zakupuje vitamíny, probiotiká a lieky na bežné ochorenia, napr. od bolesti hrdla, žalúdka, ušné kvapky a pod.) vydelené 12 mesiacmi roka], obuv 20,00 Eur (vzhľadom k zdravotným problémom s nohami a aj k rastu maloletej, ak by matka zakúpila na každé ročné obdobie dva páry topánok v sume 25,00 Eur/kus + nejaké papučky na doma a prezuvky do školy, ročne ide o sumu cca 240,00 Eur), ošatenie 20,00 Eur [vzhľadom na rast maloletej, je potrebné pravidelne kupovať nové oblečenie, pričom mal. dieťa potrebuje za rok aspoň 2 tepláky, nejaké krátke nohavice, sukňu, šaty, rifle, trička s krátkym aj dlhým rukávom (minimálne 8-10 kusov), spodné prádlo, ponožky, pančušky, plavky, pyžamo, bundu a pod., potom suma 240,00 Eur ročne, ako uviedla matka je adekvátna, otec maloletej zakupuje tiež oblečenie, takže má prehľad, koľko čo stojí], hygienické potreby 10,00 Eur (maloletá potrebuje základné hygienické potreby ako zubná kefka, pasta, šampón, sprchový gél, krém na tvár, ruky a telo a pod., takže suma uvedená matkou sa javí ako adekvátna), strava 124,00 Eur (sem súd zarátal poplatky, ktoré sa platia v rámci obedov v škole, tzv. režijné náklady, ale aj stravu v domácom prostredí; dieťa je vo vývine, potrebuje zdravú a vyváženú stravu vo forme raňajok, desiaty, obeda, olovrantu a večere, musí mať pravidelný prísun ovocia a zeleniny, občas nejakú sladkosť, preto suma uvedená matkou sa javí ako primeraná), voľnočasové aktivity 20,00 Eur (ak by matka s maloletou išla len raz za mesiac do kina, do ZOO, na kúpalisko, či na nejaký hrad alebo výstavu, je potrebné zakúpiť minimálne lístok, prípadne zaplatiť aj cestu či ubytovanie, pričom takýto výlet sa málokedy obíde bez toho, aby sa dieťaťu kúpila aspoň nejaká maličkosť, napr. magnetka, zmrzlina, pohľadnica a pod. Nakoľko aj otec s maloletou aktívne trávi čas, má predstavu, koľko takýto jednorazový výlet stojí, a preto suma 20,00 Eur mesačne uvedená matkou je primeraná), iné výdavky 15,00 Eur (pôjde spravidla o jednorazové neplánované výdavky, kedy bude maloletej potrebné niečo zakúpiť, napr. knižku, hračku, spoločenskú hru, zariadenie do izby, prípadne sa maloletej niečo pokazí, ak pôjde maloletá na školský výlet potrebuje vreckové a pod.). Mesačné výdavky na maloletú predstavujú minimálne sumu 253,00 Eur.

9. Matka je poberateľkou invalidného dôchodku aktuálne vo výške 255,00 Eur mesačne, poberá prídavok na dieťa a kompenzačný príspevok na diétne stravovanie vo výške 17,00 Eur mesačne. Naďalej je evidovaná ako nezamestnaná (od 01.10.2017 doteraz). Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je u matky 65 % (viď č. I. 25). Na trhu práce je uplatniteľná s ťažavami, môže však vykonávať prácu len v prostredí bez dvíhania a nosenia ťažkých bremien, bez nadmerného preťažovania, pôjde o fyzicky nenáročnú prácu s možnosťou striedania pracovných polôh, s možnosťou vhodného stravovania. Matka má cukrovku II. typu, čo jej značne komplikuje možnosť zamestnať sa, nakoľko hoci je situácia na pracovnom trhu priaznivá, nájst' zamestnanie, ktoré by mohla vykonávať vzhľadom na svoj zdravotný stav, je náročné. V minulosti matka riadne pracovala, takže nie

je možné konštatovať, že by sa vyhýbala práci. V súvislosti so zhoršeným zdravotným stavom matky súvisia výdavky na lieky, ktoré má matka mesačne v sume 90,00 - 100,00 Eur. Matka tiež potrebuje okuliare, a to do blízka i do diaľky, s čím má výdavky 160,00 Eur ročne.

10. Medzi ďalšie mesačné výdavky patria platby za internet 17,00 Eur, za 2 telefóny a paušál 40,00 Eur, splátka úveru 27,96 Eur a ročné poplatky za komunálne odpady vo výške 25,44 Eur a za daň z nehnuteľnosti 12,21 Eur. Inak sú u matky bežné výdavky na stravu, ošatenie, hygienické potreby a podobne.

11. V porovnaní s predchádzajúcim obdobím nastala u matky zmena pomerov, a to zníženie jej príjmu, keďže v minulosti popri invalidnom dôchodku poberala buď nemocenské dávky, alebo dávku v nezamestnanosti.

12. Otec je zamestnaný v spoločnosti DONGWON CZ, s.r.o., kde podľa výplatných pásov za obdobie 01-10/2019 mal čistú mzdu v priemere v sume 22.099,00 Kč (čo po prepočte kurzom stanoveným NBS ku dňu rozhodnutia predstavuje sumu 878,90 Eur). V decembri dostal vianočnú odmenu 7.000,00 Kč (po prepočte kurzom stanoveným NBS ku dňu rozhodnutia ide o sumu 278,40 Eur). Ako bývalý baník má nárok na rentu, ktorá je vo výške 1.900,00 Kč, táto renta sa nevalorizuje (po prepočte kurzom stanoveným NBS ku dňu rozhodnutia ide o sumu 75,56 Eur). Vzhľadom na uvedené je príjem otca na úrovni 955,00 Eur. Skutočnosť, že mal otec vianočné odmeny, je fakticky zahrnuté v priemernej čistej mzde, keďže odmeny mal napr. aj v júrovej výplate, ktorá bola vyššia ako v iné mesiace, pričom pri určení priemernej čistej mzdy súd zarátal aj tento vyšší príjem za 06/2019.

13. Pokiaľ sa týka výdavkov otca, býva v 3-izbovom byte so svojou priateľkou, kde nájom vrátene energií predstavuje sumu 10.000,00 Kč, pričom on uhrádza polovicu, t.j. 5.000,00 Kč mesačne (po prepočte kurzom stanoveným NBS ku dňu rozhodnutia ide o sumu 198,85 Eur). Za mesačník platí 720,00 Kč (po prepočte kurzom stanoveným NBS ku dňu rozhodnutia ide o sumu 28,64 Eur), za stravu 150,00 Eur a za telefón 16,00 Eur mesačne. Inak sú u neho len bežné výdavky na oblečenie, hygienické potreby a pod.

14. V porovnaní s predchádzajúcim obdobím nastala u otca zmena pomerov, a to zvýšenie príjmu. Zároveň mu ubudla vyživovacia povinnosť na plnoletého syna L. na ktorého do 10/2019 platil výživné v sume 150,00 Eur mesačne.

15. Otec tiež zabezpečuje platby za bývanie matky a maloletej, kde hradí náklady na ich bývanie v sume 158,00 Eur mesačne a zálohy za elektrinu 25,00 Eur mesačne. Maloletej tiež platí životné poistenie vo výške 23,50 Eur, kde po dosiahnutí plnoletosti by jej mala byť vyplatená suma 4.000,00 Eur. Zároveň však súd prihliadol aj k argumentu právneho zástupcu matky, že byt, v ktorom matka s maloletou býva a za ktorý platí otec, je v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, takže v prípade jeho vyporiadania vie otec túto nehnuteľnosť pretaviť do finančného zisku.

16. Na základe vyhodnotenia vyššie uvedených skutočností okresný súd konštatoval, že od posledného určenia výživného nastala zmena pomerov u všetkých účastníkov konania. Maloletá O. nastúpila na 2. stupeň základnej školy a rýchlo rastie. U otca sa zvýšil príjem a ubudla mu aj vyživovacia povinnosť. Matke sa naproti tomu príjem znížil v dôsledku jej zhoršeného zdravotného stavu. Okresný súd preto dospel k záveru, že je dôvodné, aby došlo k zvýšeniu výživného na maloletú O., no nie v takom rozsahu ako to žiadala matka.

17. Konajúci súd prezentoval názor, že je v možnostiach a schopnostiach otca platiť zvýšené výživné v sume 190,00 Eur mesačne, ktoré možno považovať za primerané výživné na mal. O., a to s prihliadnutím k schopnostiam a možnostiam otca a nárokom mal. dieťaťa. Pri jednom vyživovanom dieťati s poukazom na vyššie uvedený príjem otca (viď odsek 18.) by rozsah vyživovacej povinnosti otca bol primeraný vo výške 20 - 25 % z príjmu (cca 191,00 - 239,00 Eur mesačne). Vzhľadom k zhoršenému zdravotnému stavu matky sa javí ako spravodlivé, aby sa otec podieľal na 75 % výdavkov maloletej (výdavky súd ustálil vo výške cca 253,00 Eur, z toho 75 % predstavuje 190,00 Eur), pričom matka zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloletú, avšak aj ona sa musí aspoň čiastočne podieľať na výžive aj finančne, nie len osobnou starostlivosťou. Bežné výživné má spotrebný charakter, pričom súdom určená suma 190,00 Eur toto zohľadňuje.

18. Okresný súd tiež zohľadnil skutočnosť, že otec nad rámec bežného výživného zakupuje maloletej oblečenie a ďalšie veci, hoci matka mala tendenciu uvedené negovať. Pokiaľ matka namietala, že otec síce maloletej kúpi veci, ale vždy až po tom, čo ich kúpila ona, tu je potom namieste zväžiť zmenu spoločnej komunikácie. Ak budú rodičia spolu konštruktívne komunikovať, vyhnú sa situáciám, že dieťaťa bude mať dvoje topánky v rovnakej veľkosti, ktoré v podstate nestihne vynosiť.

19. Súd tiež považoval za preukázané (najmä s poukazom na vyjadrenie kolíznej opatrovníčky), že otec trávi s maloletou čas plnohodnotne, venuje sa jej, chodia na výlety, plaváreň a pod. a uvedené zohľadnil. Pokiaľ otec uviedol, že mu matka bráni v styku, nechce mu maloletú dávať, tu súd apeluje na matku (hoci otázka styku nebola predmetom tohto konania), aby umožňovala styk otca s maloletou,

pretože aj s poukazom na jej zhoršený zdravotný stav môže nastať situácia, že bude hospitalizovaná, kedy prirodzene prevezme starostlivosť o maloletú otec, je preto potrebné, aby mala maloletá s otcom vybudovaný dobrý vzťah, aby poznala prostredie u otca. Inak by mohla trpieť nie len tým, že jej matke je zle a je v nemocnici, ale ešte by sa musela vysporiadať s tým, že by bola v prostredí, ktoré nepozná a kde sa necíti dobre.

20. Pri zvýšení výživného súd prvej inštancie vychádzal nielen z možností a schopností otca a nárokov maloletého dieťaťa, ale prihliadol aj k zhoršenému zdravotnému stavu matky a k tomu, že otec zakupuje maloletej veci nad rámec bežného výživného, s maloletou sa stretáva a plnohodnotne s ňou trávi čas a zároveň zabezpečuje aj bytové podmienky dieťaťa.

21. Vo zvyšnej časti súd návrh matky zamietol. Pokiaľ matka trpí nedostatkom finančných prostriedkov, nemôže to suplovať výživným na maloletú. Matka má dvoch plnoletých synov, ktorí očividne pracujú, jeden s ňou žije v domácnosti, druhý tam chodí každý druhý víkend, potom je namieste, aby sa aj oni podieľali na výdavkoch domácnosti a prípadne aj inak finančne matke pomohli.

22. Vzhľadom k tomu, že počiatok plnenia zvýšeného výživného bol stanovený od 27.09.2019 (teda od podania návrhu), otcovi vznikol nedoplatok na zvýšenom výživnom do 31.01.2020 v sume 289,33 Eur, čo predstavuje rozdiel medzi dosiaľ určeným výživným 120,00 Eur a zvýšeným výživným 190,00 Eur za uplynulé obdobie 4 mesiacov (4 mesiace x 70,00 Eur = 280,00 Eur) a alikvotná čiastka za mesiac september 2019 v sume 9,33 Eur. Tento nedoplatok bude otec povinný splácať v mesačných splátkach po 30,00 Eur za podmienok splatnosti uvedených vo výroku tohto rozsudku.

23. Pokiaľ sa týka peňažných prostriedkov na tvorbu úspor, výživné vo výške 50,00 Eur súd zaviazal otca platiť na osobitný účet mal. dieťaťa, ktorý zriadi matka tak, ako je to uvedené vo výroku rozsudku a tieto finančné prostriedky budú tvoriť majetok mal. dieťaťa v zmysle § 63 ods. 3 Zákona o rodine. Súd rozhodol, že je potrebné zaviazat' otca na tvorbu úspor vzhľadom na to, že majetkové pomery otca dovoľujú tieto úspory tvoriť, čím je naplnená dikcia § 62 ods. 2 druhá veta Zákona o rodine, podľa ktorej dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov a § 63 ods. 3, 1 veta Zákona o rodine. Súd preto za odôvodnenú potrebu dieťaťa považoval aj tvorbu úspor vo výške uvedenej vo výroku tohto rozhodnutia, pričom výška výživného, ktorým budú tvorené úspory, je v súlade s preukázanou výškou mesačného zárobku otca (viď odsek 18., ako aj s poukazom na odsek 23.). Jediným kritériom pri stanovovaní výšky výživného určeného na tvorbu úspor sú majetkové pomery povinného rodiča (§ 63 ods. 3, 1 veta Zákona o rodine). Cieľom, ktorý bol sledovaný rozhodnutím súdu o tvorbe úspor pre mal. dieťa, bolo poskytnúť, či už povinnému rodičovi ako i dieťaťu, určitý stupeň istoty a dostatočnú záruku, že nasporená čiastka bude skutočne použitá na plánovaný účel a nebude zneužitá na účely, ktoré nebudú v konečnom dôsledku skvalitňovať život samotného dieťaťa. Pre nakladanie s prostriedkami na účte mal. dieťaťa pred dosiahnutím jeho plnoletosti je potrebný súhlas súdu tak, ako je to uvedené v § 63 ods. 3, posledná veta Zákona o rodine.

24. Keďže rozhodnutím súdu došlo v súlade s ust. § 231 CSP k zmene ostatného rozsudku o určení výživného, súd túto skutočnosť uviedol vo výroku rozsudku.

25. Rozhodnutie o trovách konania okresný súd odôvodnil ust. § 52 CMP s odôvodnením, že nezistil žiadne okolnosti hodné osobitného zreteľa a ich náhradu matke voči otcovi v tomto konaní nemožno ani spravodlivo požadovať. Samotná skutočnosť, že matka je zastúpená v konaní advokátom prostredníctvom centra právnej pomoci nezakladá okolnosť hodnú osobitného zreteľa pre priznanie nároku na náhradu trov konania v jej prospech. Konanie v tejto veci totiž nevybočilo z rámca ostatných bežných konaní vo veci starostlivosti súdu o maloletých, a to tak z hľadiska hmotného ako aj procesného práva.

26. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec, ktorý sa domáhal jeho zmeny tak, že odvolací súd návrh matky na zvýšenie výživného v celom rozsahu zamietne.

27. Poukázal na zistenia súdu prvej inštancie o výške jeho príjmov. Vyplýva z nich, že otec je poberateľom renty vo výške 75,56 Eur mesačne, ktorá sa nevalorizuje a zároveň má príjem z pracovného pomeru v spoločnosti DONGWON CZ, s.r.o. vo výške 850,00 Eur mesačne. Žiadne iné príjmy nemá. Podľa názoru odvolateľa účelom tohto konania je z veľkej miery úmysel matky získať čo najviac finančných prostriedkov, no nie uspokojenie potrieb maloletej O.. Zároveň uviedol, že zdravotné problémy matky nie sú takého charakteru, že by jej neumožňovali pracovať. Pri posúdení jej zdravotného stavu jej nebol totiž priznaný plný invalidný dôchodok, ale len čiastočný invalidný dôchodok s mierou poklesu zárobkovej činnosti 65 %. Z odôvodnenia samotného rozhodnutia zo dňa 15.01.2020 z bodu 15. vyplýva, že matka „je na trhu práce uplatniteľná s úľavami, môže však vykonávať prácu len v prostredí bez dvíhania a nosenia ťažkých bremien, bez nadmerného preťažovania, pôjde o fyzicky nenáročnú prácu

s možnosťou striedania pracovných polôh, s možnosťou vhodného stravovania.“ Napriek tomu, že matka je od 01.10.2017 až doposiaľ evidovaná ako nezamestnaná, hoci je zrejmé, že má možnosť zamestnať sa aj pri svojom zdravotnom obmedzení. Zákon o rodine kladie totiž dôraz na to, že obidvaja rodičia majú vyvinúť všetko úsilie na to, aby v rámci svojich možností a schopností dosahovali taký príjem, z ktorého by mohli plniť výživné na maloleté deti v takom rozsahu, aby boli uspokojené ich odôvodnené potreby. Neuvedomovanie si takýchto povinností nemôže byť na ťarchu druhému rodičovi. Aj Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp.zn. 3Cdo/81/2014 zo dňa 29.05.2014 uviedol, že konanie starostlivosti súdu o maloleté deti je ústredným záujmom a predovšetkým sa prihliada na záujem maloletého dieťaťa na zdravom fyzickom a psychickom vývoji, pričom tento pojem - záujem maloletého dieťaťa, nie je možné zamieňať s individuálnymi záujmami rodičov, alebo s ich individuálnymi predstavami o starostlivosti o maloleté dieťa. Pokiaľ okresný súd vo svojom rozhodnutí konštatoval, že pri jednom vyživovanom dieťati s poukazom na vyššie uvedený príjem otca by rozsah vyživovacej povinnosti bol primeraný vo výške 20 až 25 % príjmu, no vzhľadom k zhoršenému zdravotnému stavu matky sa súdu javí ako spravodlivé, aby sa otec podieľal na 75 % výdavkov maloletej, s takýmto jeho záverom sa odvolateľ nestotožnil. Rozhodovanie o výživnom, predovšetkým skúmanie pomerov povinného rodiča, nemôže byť totiž len mechanické. Je zrejmé, že matka zabezpečuje maloletej O. vyživovaciu povinnosť predovšetkým formou osobnej starostlivosti. Otec si voči svojej dcére plní vyživovaciu povinnosť okrem platenia výživného, ako príspevku na uhrádzanie potrieb maloletej a i nad rámec bežného výživného vo forme oblečenia, hračiek, spoločne absolvovaných výletov a podobne. Veľmi dôležitou skutočnosťou je i to, že otec zabezpečuje úhradu mesačných výdavkov na bývanie v byte, v ktorom žije maloletá O. spolu s matkou vo výške 183,00 Eur mesačne. Tým vlastne dobrovoľne prispieva na výživu svojej dcéry. Rovnako nemožno súhlasiť ani s hodnotením zmeny pomerov u otca oproti predchádzajúcemu rozhodovaniu súdu o výživnom na maloletú O.. Pokiaľ by sa súd dôsledne zaoberal komparáciou pomerov účastníkov v pôvodnom konaní vedenom na Okresnom súde Čadca pod sp.zn. 5P/23/2017 a v aktuálne prejednávanej veci, jednoznačne by dospel k záveru, že kým počas predchádzajúceho konania otec uhrádzal rodičom za bývanie čiastku 30,00 Eur - 50,00 Eur mesačne, v súčasnej dobe jeho náklady na bývanie predstavujú sumu cca 200,00 Eur mesačne, okrem sumy 183,00 Eur mesačne, ktorou uhrádza bývanie pre maloletú O. a jej matku. Túto sumu ako odôvodnený výdavok otca by pri výpočte výživného na maloletú O. mal súd zohľadniť. Zároveň odvolateľ uviedol, že podľa jeho názoru sa súd nesprávne vysporiadal s výškou peňažných prostriedkov na tvorbu úspor, keď uložil otcovi platiť na účet maloletej O. čiastku 50,00 Eur mesačne. Súdu je totiž veľmi dobre známa skutočnosť, že v súčasnej dobe otec dlhodobo sporí maloletej O. čiastku 23,50 Eur mesačne ako životné sporenie, pri zohľadnení tejto sumy a súdom určenej čiastky 50,00 Eur by tak suma, ktorú otec sporí maloletej O., predstavovala čiastku 73,50 Eur mesačne. Takáto čiastka však s poukazom na príjmy a odôvodnené výdavky otca nie je opodstatnená. V danej súvislosti odvolateľ poukázal i na viaceré rozhodnutia odvolacích súdov, napr. rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 8CoP/135/2016 zo dňa 30.09.2016, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 15Cop/67/2013 zo dňa 09.04.2014, či rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 8CoP/475/2012 zo dňa 31.05.2013. Na základe uvedeného odvolateľ konštatoval, že konanie pred súdom prvej inštancie má tzv. iné vady, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a súd prvej inštancie tiež na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, pričom nesprávne a zároveň neúplne zistil skutočný stav veci.

28. Matka vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhla rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť.

29. Podľa jej názoru príjmy otca, tak ako ich uviedol i vo svojom opravnom prostriedku, sú dostatočné na to, aby uspokojili odôvodnené potreby maloletého dieťaťa a zároveň aby to nebolo pre otca nadmerne zaťažujúce pre jeho rozpočet. Pokiaľ otec poukazoval na zdravotný stav matky, ktorý jej nebráni zapojiť sa do pracovného procesu, matka doplnila, že v jeho citácii rozhodnutia o priznaní dôchodku absentuje skutočnosť, že trpí tiež ochorením cukrovky II. typu, čo jej jednoznačne komplikuje možnosť zamestnať sa. Hoci je situácia na pracovnom trhu priaznivá, nájsť zamestnanie, ktoré by matka mohla vykonávať vzhľadom na jej zdravotný stav, je náročné. V minulosti matka riadne pracovala, takže nie je možné konštatovať, že by sa vyhýbala práci. Jej aktuálny zdravotný stav však nesmie byť podceňovaný a znevažovaný. Tvrdenie otca o uhrádzaní potrieb maloletej O. nad rámec bežného výživného (oblečenie, hračky, výlety) matka označila za klamlivé a zavádzajúce. Potvrdila, že otec raz kúpil dcére oblečenie, avšak chlapčenské a ktoré nebolo zodpovedajúce jej veľkosti. Oblečenie sa maloletej O. nepáči a odmieta ho nosiť. Matka potvrdila, že otec jej platí nájomné za byt, v ktorom žije spoločne s maloletou O.. Podľa jej názoru však otec takto koná zámerne, aby v očiach súdu vyzeral ako starostlivý rodič, no z jeho strany sa jedná o vypočítavosť do doby, kým nebude skončené konanie o

zvýšenie výživného. Otec nedal matke nikdy záruku, že túto platbu bude uhrádzať aj do budúcnosti. Preto je na mieste očakávať, že sa postupne tohto dobrovoľného príspevku bude strániť a celá zodpovednosť padne na plecia matky, čo výrazným spôsobom zaťaží jej rodinný rozpočet. Matka nesúhlasila ani s vyjadrením otca o zvýšení nákladov na bývanie, ktoré má aktuálne predstavovať čiastku 200,00 Eur mesačne. Donedávna bola totiž táto platba iba vo výške 30,00 až 50,00 Eur mesačne. Zároveň matka súhlasila s rozhodnutím súdu, aby otec prispieval maloletej O. na tvorbu úspor čiastkou 50,00 Eur mesačne na jej osobitný účet. Tento účet má plniť totiž funkciu úspor do budúcnosti, čiže bude slúžiť na budúce nepredvídané výdaje a nie na okamžitú konzumpciu, čiže v konečnom dôsledku tieto peniaze nebudú môcť byť zahrnuté do bežných mesačných príjmov domácnosti tvorenej matkou a maloletou O.. Je teda zrejmé, že súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní postupoval v súlade so zákonom a vyvodil na základe správne zisteného skutkového stavu i správne právne závery.

30. Otec vo svojej odvolacej replike označil tvrdenia matky o tom, že dcére nakupuje oblečenie raz za čas, navyše také, ktoré jej nepasuje a ktoré O. odmieta nosiť, za nepravdivé a tendenčné. Tieto svoje tvrdenia matka ničím nepreukázala. Sú len jej snahou znevýhodniť otca ako rodiča v súdnom konaní. Ani to, že výlučne matka berie O. na výlety, matka v konaní nepreukázala. Pokiaľ matka predložila na pojednávaní faktúru, ktorá mala preukázať úhradu ubytovania pre ňu a maloletú O., táto ako doklad neobsahovala základné náležitosti účtovného dokladu, a to predovšetkým, na aké meno bola vystavená. Takémuto dôkazu preto nemožno prikladať žiadnu relevanciu a treba ho považovať za vrcholne zavádzajúci. Z označeného dôkazu nie je preukázané, že odberateľkou služby bola práve matka maloletej O.. Čo sa týka spoločných výletov maloletej O. a otca, zo správy ÚPSVaR vyplýva, že otec prejavuje o maloleté dieťa záujem a trávi s ním plnohodnotne voľný čas, čo pri pohovore s kolíznym opatrovníkom uviedla aj samotná maloletá O.. Rovnako je nepravdivým aj tvrdenie matky, že otec uhrádza nájomné a platby za energie za byt, v ktorom býva matka spoločne s maloletou, len zámerne, aby v očiach súdu vyzeral ako starostlivý otec. Otec tieto platby uhrádza od počiatku, aj po rozvoze manželstva a dokonca od roku 2017 v tomto byte ani nebýva. Takéto konanie otca možno naopak považovať za nadštandardné dobrovoľné plnenie výživovacej povinnosti voči maloletej, no v žiadnom prípade ho nemožno považovať za špekulatívne. Čo sa týka špecifikácie výdavkov za bývanie otca maloletej O., pravdou je, že pri poslednom určení výživného otec uhrádzal za bývanie sumu 30,00 až 50,00 Eur mesačne, keďže býval v nehnuteľnosti, ktorá je vo výlučnom vlastníctve jeho rodičov. Aktuálne však otec obýva nájomný byt v M., kde za tento byt platí mesačne čiastku 5.080,00 CZK/mesiac, čo v konaní deklaroval listinnými dôkazmi. Preto túto sumu nemožno považovať za umelé navýšenie jeho výdavkov.

31. Matka vo svojej odvolacej duplike uvádzala, že je preukázané, že jej zdravotný stav sa neustále zhoršuje, o čom jasne svedčia aj zdravotné záznamy. Pokiaľ otec vo svojich podaniach tvrdí, že prioritou tohto konania nebolo skúmať zdravotný stav matky, ale naopak, potreby maloletého dieťaťa a schopnosti a majetkové možnosti povinného rodiča, v tomto prípade otca maloletej O., s týmto matka nesúhlasila. Podľa jej názoru je veľmi potrebné zaoberať sa aj jej zdravotným stavom. Schopnosť matky starať sa o maloletú hlavne po finančnej stránke, kvôli (ne)možnostiam sa zamestnať, sa jej totiž neustále vzďaľuje. Matka rozhodne nefabuluje. Len reflektuje a poukazuje na názory samotnej maloletej O., ktorá sa sťažuje, že sa jej kvôli pre ňu veľkému až chlapčenskému oblečeniu deti vysmieávajú. Matka má za to, že ňou predložené doklady o úhradách týkajúcich sa ich spoločných aktivít s dcérou mali dostatočnú dôkaznú hodnotu. Otec by nemal opomínať, že pokiaľ zobral dcéru na výlet, boli spolu dvakrát za rok v kine alebo na plavárni, nie je na mieste rozporovať doklady o obdobných aktivitách matky s dcérou. Rovnako nepostačuje ani správa kolízneho opatrovníka, ktorá nič nepreukazuje. Vyjadrenie, že samotná maloletá O. s otcom trávia voľný čas plnohodnotne a ten prejavuje o dcéru vážny záujem, matka označila za nepravdivé. Uviedla tiež, že názor O. je opačný ako sa to snaží prezentovať otec. Matka ďalej vo svojom podaní zopakovala svoju argumentáciu prezentovanú v predchádzajúcom podaní.

32. Kolíznym opatrovníkom zostal v odvolacom konaní nečinný. Ďalšie podania účastníkov konania neboli v rámci odvolacieho konania produkované.

33. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas a smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom, preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu podľa § 65 CMP s tým, že odvolacími dôvodmi nie je viazaný (§ 66 CMP) a toto rozhodnutie bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario) podľa § 388 CSP zmenil spôsobom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia.

34. Odvolací súd preskúmal námietky otca uvedené v jeho opravnom prostriedku a po ich preskúmaní dospel k záveru, že tieto sú čiastočne dôvodné.

35. Zákon o rodine umožňuje, ak sa zmenia pomery na strane rodičov, prípadne na strane detí samotných, aby výživné bolo novým spôsobom upravené (§ 78 ods. 1 Zákona o rodine). Samozrejme nejde o akúkoľvek zmenu, ale o takú zmenu, ktorá má význam pre záver, že výživné určené v predchádzajúcom rozhodnutí už nezodpovedá zmenenej situácii, a to jednak na strane osoby výživou povinnej, tak i osoby k výžive oprávnenej. Takouto zmenou pomerov nie je teda akákoľvek zmena z hľadísk rozhodujúcich pre určenie výživného, ale musí ísť o zmenu pomerov závažnejšieho rázu v tých okolnostiach, ktoré tvorili podklad pre vydanie predchádzajúceho rozhodnutia, teda o zmenu, ktorá sa výraznejším spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov.

36. Hmotno-právnu podmienkou toho, aby súd mohol o výške výživného na dieťa opakovane rozhodnúť (či už schválením novej dohody, alebo autoritatívnym rozhodnutím) je zmena pomerov. V zmysle judikatúry je potrebné prihliadnuť na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výšky výživného. Avšak len vtedy môžu byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s pomermi v čase vyhlásenia predchádzajúceho rozsudku. Pokiaľ by súd nemal preukázanú zmenu pomerov a rozhodol by o zmene výšky vyživovacej povinnosti, išlo by vlastne o neprípustné preskúmvanie a reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia. Pri rozhodovaní o zmene výšky výživného treba porovnať okolnosti dôležité pre určovanie výživného tak v čase skoršieho, ako aj nového rozhodnutia, a to na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania. Len v prípade, ak má súd preukázané, že sa pomery účastníkov zmenili, môže rozhodnúť o zmene výšky vyživovacej povinnosti.

37. Zákon o rodine v ust. § 62 a nasl. upravuje základné pravidlá pre určenie výšky výživného na dieťa. Konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane dieťaťa, jednak na strane povinného rodiča. Pri posudzovaní potenciality príjmov povinného rodiča (v prejednávanej veci otca) musí súd postupovať veľmi prísne a zhodnotiť všetky relevantné skutočnosti, ktoré sa v konaní preukážu. Snaha povinného znížiť vyživovacu povinnosť na najmenšiu možnú mieru je zo zákona eliminovaná tým, že pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti (akejkoľvek) neprihliada len na jeho skutočné príjmy, ktoré v čase vyhlásenia rozhodnutia dosahuje, ale vychádza sa z jeho potenciálnych príjmov, teda príjmov, ktoré by mal, resp. mohol dosahovať pri existencii objektívne preukázaných skutočností (vek, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zameranie, zdravotný stav, schopnosti, prax, dopyt na trhu práce a podobne). V zmysle § 75 ods. 1 vety druhej Zákona o rodine na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Okrem toho v zmysle ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

38. Vyššie citované zákonné ustanovenia vyjadrujú všeobecné hľadiská, na ktoré súd prihliada pri určení vyživovacej povinnosti. Patria k nim predovšetkým odôvodnené potreby dieťaťa, ktoré môžu byť rôzne a sú závislé predovšetkým od veku, zdravotného stavu dieťaťa, od jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu obsahu jeho prípravy na jeho budúce povolanie a pod. Výživné pre dieťa totiž neslúži len na uspokojenie všetkých jeho odôvodnených hmotných potrieb (strava, ošatenie, obuv, atď.), ale aj ďalších odôvodnených potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelanie, príprava na povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby a pod.). Odôvodnené potreby dieťaťa sú však bezprostredne ovplyvňované aj schopnosťami a možnosťami rodičov. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby, ktoré nepresahujú obvyklú, základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Ak sú ale reálne možnosti a schopnosti rodičov vyššie, odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa, ktoré síce nie sú nevyhnutné, ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu sú prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa. Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú teda rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru. V tejto súvislosti je významné i ust. § 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine, ktoré zakotvuje, že na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku alebo majetkového prospechu. Navyiac súd

prihliadne aj na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a rovnako tak berie do úvahy i prídavky na deti, ktoré sa sčasti podieľajú na úhrade potrieb detí.

39. S prihliadnutím na vyššie uvedené zákonné kritériá záver súdu prvej inštancie to tom, že návrh matky na zvýšenie výživného je čiastočne dôvodný, je správny. Od mesiaca september 2019 totiž maloletá O. nastúpila na 2. stupeň ZŠ. Netreba však opomínať fakt, že naposledy bolo o výživnom na maloletú O. rozhodované rozsudkom Okresného súdu Čadca č.k. 5P/23/2017-110 zo dňa 26.10.2017 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Čadca č.k. 5P/23/2017-166 zo dňa 01.08.2018 a v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k. 11CoP/11/2019-175 zo dňa 25.06.2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 24.07.2019. Je teda zrejme, že návrh v tejto veci matka podala na súd len dva mesiace po nadobudnutí právoplatnosti predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom na maloletú. Nepochybne teda výdavky v súvislosti so starostlivosťou o dieťa od posledného určenia výživného nemohli stúpnuť tak, aby odôvodňovali neúmerne zvýšenie výživného tak, ako to učinil súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí. Jedinou podstatnou zmenou pomerov na strane maloletého dieťaťa, ktorú je súd povinný pri rozhodovaní o výške výživného v súdnej veci zohľadniť, je nástup na 2. stupeň ZŠ. Žiadne iné odôvodnené potreby dieťaťa a ich rast matka nepreukázala. Okresný súd správne konštatoval, že matka si svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletej O. plní aj výkonom osobnej starostlivosti. Na druhej strane nemožno prehliadať fakt, že otec dlhodobo platí platby za byt, v ktorom býva výlučne matka s maloletým dieťaťom, a to nájomné v sume 158,00 Eur mesačne a tiež elektrinu v sume 25,00 Eur mesačne. Okrem výživného v sume 120,00 Eur mesačne otec uhrádza maloletej aj životné poistenie vo výške 23,50 Eur mesačne. Okrem toho sa však otec finančne podieľa aj na úhradách ošatenia a voľnočasových aktivít, ktoré realizuje s maloletou. Pokiaľ aj mesačné výdavky na maloletú O. predstavujú minimálne sumu 253,00 Eur mesačne, neexistuje žiaden rozumný dôvod na to, aby sa otec podieľal na výživnom na maloletú sumou podstatne prevyšujúcou jej odôvodnené potreby. Matka totiž opomína fakt, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni obidvoch rodičov. Pokiaľ je životná úroveň rodičov nižšia, musí tomu zodpovedať aj výška výživného na ich dieťa. Nemožno však vyživovaciu povinnosť matky presúvať v prevažnej miere (75%) na otca. To platí o to viac, že od posledného určenia výživného na maloletú sa miera poklesu vykonávať zárobkovú činnosť u matky nezmenila (a teda bola rovnaká ako pri predchádzajúcom rozhodovaní súdu). Otcovi však ubudla vyživovacia povinnosť na plnoletého syna L., na ktorého do mesiaca 10/2019 platil výživné vo výške 150,00 Eur mesačne. Na druhej strane sa mu zvýšili náklady na jeho bývanie, keď aktuálne platí nájomné za byt v M., v ktorom býva s priateľkou pomernú časť v sume 198,85 Eur mesačne. Otec má však i ďalšie výdavky špecifikované v bodoch 12. až 15. odôvodnenia tohto rozhodnutia. Odvolací súd sa preto nestotožnil s absolútne neprimeranou výškou výživného na maloletú O. zvýšenou prvoinštančným súdom. Otec má s dcérou veľmi dobrý vzťah. Stretáva sa s ňou a okrem súdom určeného výživného poskytuje O. i iné plnenia, napr. v podobe ošatenia, obuvi, úhrad výletov a podobne. Doposiaľ určené výživné na dieťa v sume 120,00 Eur mesačne pravidelne uhrádza k rukám matky. Okrem toho platí dieťaťu životné sporenie vo výške 23,50 Eur. Navyše otec dlhodobo pravidelne každý mesiac uspokojuje bytovú potrebu matky i dcéry. Neexistuje žiaden dôvod na to, aby tieto jeho platby v mesačnej výške 183,00 Eur (nájomné + elektrina) pri rozhodovaní o výživnom na maloleté dieťa matka alebo súd ignoroval a vonkoncom už toto jeho konanie nemožno hodnotiť ako účelové. Netreba opomínať fakt, že tieto úhrady za byt otec realizuje už niekoľko rokov, čo je finančná výhoda na strane matky, ktorá sa na týchto platbách vôbec nepodieľa, hoci má byt k dispozícii len pre seba a dcéru.

40. Z dokazovania vykonaného pred prvoinštančným súdom vyplýva, že príjem otca je dostatočný na to, aby dieťaťu prispieval na výživu zvýšenou sumou od podania návrhu na súd. Od posledného určenia výživného však uplynula len veľmi krátka doba (dva mesiace) a u maloletej O. došlo len k zmene pomerov tým, že nastúpila na 2. stupeň ZŠ, ktorú skutočnosť zohľadnil odvolací súd pri svojom rozhodovaní o výške výživného. Hoci došlo ku zmene pomerov aj na strane otca (ubudla mu vyživovacia povinnosť), táto skutočnosť nemôže opodstatňovať tak neprimeranú sumu výživného ma maloleté dieťa určenú v napadnutom rozhodnutí. Otec žije v M., kde má aktuálne vyššie výdavky na svoje bývanie. Nepochybne má otec aj ďalšie životné náklady tak, ako ich prezentoval v konaní pred súdom prvej inštancie. Okrem toho otcovi nemožno popierať ani jeho možnosť spotrebovať časť svojho príjmu, aj na regeneráciu pracovnej sily. Pokiaľ pri zmene pomerov (tak na strane osoby oprávnenej výživou, ako aj na strane povinnej výživou) sa vždy prihliada aj na vývoj životných nákladov (§ 78 ods. 3 Zákona o rodine), tieto vzhľadom ku krátkemu času, ktorý uplynul od posledného rozhodovania súdu o výživnom na nemožno považovať za zmenené. Nakoľko otec nemalými finančnými čiastkami prispieva na výživu dcéry i nad rámec súdom určeného výživného, zvýšenie výživného okresným súdom podľa názoru odvolacieho súdu absolútne nezodpovedá aktuálnym odôvodneným potrebám dieťaťa,

ani schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom otca. Maloletá O. je zdravá a jej potreby sú primerané veku. Nemá teda zvýšené náklady na svoju výživu, ktoré by odôvodňovali zvýšenie výživného na ňu v sume 190,00 Eur mesačne a tiež platenie výživného vo forme tvorby úspor v sume 50,00 Eur mesačne, (ktoré mimochodom vzhľadom k príjmu otca vôbec neprichádza do úvahy), t.j. v celkovej čiastke 240,00 Eur mesačne.

41. Zároveň odvolací súd poznamenáva, že pokiaľ otec poukazoval na skutočnosť, že pri rozhodovaní o zvýšení výživného na dieťa súd skúma zmenu pomerov tak na strane oprávneného maloletého dieťaťa (t.j. zmenu v jeho odôvodnených potrebách), ktorá bola v konaní nepochybne zistená, ako aj na strane povinného rodiča (v súdnej veci otca), najmä na jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, táto argumentácia je plne na mieste. Argumentácia matky o znížení jej príjmu je preto bez právneho významu k prejednávanej veci. Žiada sa dodať, že miera poklesu zárobkovej činnosti matky, t.j. jej pracovný potenciál a možnosť uplatnenia na trhu práce, sa od posledného rozhodovania súdu o výživnom nezmenila. Matka svoj vlastný pokles príjmu (t.j. fakt, že už nepoberá nemocenské a niektoré dávky sociálneho zabezpečenia) nemôže prenášať do požiadavky na zvýšenie výživného na maloletú O.. Výživné na maloleté dieťa totiž musí zodpovedať odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa, ktoré sa od posledného určenia výživného v podstatnej miere nezmenili (s výnimkou nástupu maloletej na 2. stupeň ZŠ). Ako bolo v konaní zistené, platbu za okuliare vo výške 115,00 Eur uhradil otec. Navyše okuliare a ortopedickú obuv už O. nosila aj v čase poslednej úpravy výživného. Ďalšie položky na záujmovú činnosť (napr. výtvarný krúžok a pod.) je možné uhrádzať i z výživného, ktoré bolo určené odvolacím súdom. Matka si nemôže zvyšovať svoj vlastný životný štandard prostredníctvom výživného na maloleté dieťa. Výživné môže slúžiť jedine na uspokojovanie odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa a jeho výška musí zároveň odzrkadľovať životnú úroveň rodičov.

42. Pokiaľ otec platí dcére životné poistenie, odvolací súd zdôrazňuje, že sa jedná o jeho slobodné rozhodnutie, ktoré však nemôže ovplyvniť výšku súdom určeného výživného na maloleté dieťa. Z ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine vyplýva, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Je nesporné, že životné poistenie nie je nevyhnutným výdavkom, ktorý otec vynakladá, hoci aj v prospech maloletého dieťaťa.

43. Prvoinštančný súd teda nepostupoval správne, keď na základe zisteného skutkového stavu zvýšil naposledy určené výživné na maloletú O. až na sumu 240,00 Eur mesačne (190,00 Eur bežné výživné a 50,00 Eur na tvorbu úspor), ktoré zvýšené výživné nezodpovedá jednak odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa, jednak aktuálnym schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom otca. Podľa názoru odvolacieho súdu výška ním zvýšeného výživného v sume 150,00 Eur mesačne nepochybne zodpovedá zákonným kritériám uvedeným vyššie. Odvolací súd zdôrazňuje, že pri svojom rozhodovaní zohľadnil aj skutočnosť, že do budúcnosti nie je vylúčená zmena jeho rozhodnutia o výživnom na dieťa v prípade ďalšej zmeny pomerov na jeho strane (nástup na strednú školu a podobne). Z uvedených dôvodov odvolací súd zmenil výšku zvýšeného výživného na maloletú O. na sumu 150,00 Eur mesačne od 27.09.2019 a vo zvyšnej časti (t.j. pre sumu 150,00 Eur od 27.09.2019) návrh matky na zvýšenie výživného ako nedôvodný zamietol.

44. Vo vzťahu ku dňu začiatku zmeny výšky výživného odvolací súd poznamenáva, že z ust. § 77 ods. 1 Zákona o rodine vyplýva, že právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie po bodu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

45. Keďže matka podala návrh na súd až dňa 27.09.2019, opodstatneným bolo rozhodnúť o zvýšení výživného na maloletú O. práve od uvedeného dňa. Matka totiž v konaní nepreukázala dôležitý dôvod osobitného zreteľa, pre ktorý nepodala návrh skôr. Z uvedených dôvodov odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že zvýšené výživné na maloletú O. v sume 150,00 Eur mesačne určil od 27.09.2019. Toto výživné za mesiac 09/2019 musí zodpovedať pomernej časti sumy zo súdom zvýšeného výživného, t.j. 150,00 Eur - 120,00 Eur = 30,00 Eur; teda (30,00 Eur : 30 dní) x 4 dni za obdobie od 27.09.2019 do 30.09.2019) a za mesiac 01/2020 (30,00 Eur : 31 dní) x 15 dní za obdobie od 01.01.2020 do 15.01.2020. Za uvedenej situácie nedoplatok otca na výživnom ku dňu rozhodovania okresného súdu (t.j. za obdobie od 27.09.2019 do 15.01.2020) predstavuje celkom čiastku 108,52 Eur (za mesiac 09/2019 v sume 4,00 Eur, za mesiac 10/ až 12/2019 3 x 30,00 Eur a za mesiac 01/2020 za obdobie od 01.01.2020 do 15.01.2020 v sume 14,52 Eur ako pomernej časti platby zvýšeného výživného za uvedený mesiac. Za

uvedenej situácie nedoplatok otca na výživnom ku dňu rozhodovania okresného súdu (t.j. za obdobie od 27.09.2019 do 15.01.2020) predstavuje celkom sumu 108,52 Eur, ktoré s ohľadom na výšku nedoplatku na dieťa a príjem otca uložil otcovi zaplatiť do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku k rukám matky maloletého dieťaťa (§ 232 ods. 4 CSP s použitím § 2 ods. 1 CMP).

46. O nároku na náhradu a o výške trov konania rozhodol krajský súd podľa § 58 CMP s použitím § 52 CMP tak, že vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu, keďže ani jeden z nich nepodal takýto procesný návrh.

47. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania. (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné, alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§76 CMP).

Dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu. (§ 77 CMP)

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti / Exekučný poriadok/ a o zmene a doplnení ďalších zákonov).

Ak sa jedná o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasl. CMP.